

Bu günümüzün, gələcəyimizin uğuru milli həmrəylikdir

Azərbaycan Respublikası 24 il öncə dövlət müstəqilliyini qazandıqdan və beynəlxalq hüququn subyektinə çevrildikdən sonra xalqımızın ictimai-siyasi, milli mənəvi və mədəni həyatında yeni bir tarixi mərhələ başladı. Azərbaycan Respublikasının çağdaş sosial fəaliyyətində, beynəlxalq münasibətlərində xaricdə yaşayan soydaşlarımızın problemlərinin həll olunması, doğma Vətənlə əlaqələrin qurulması və dünya azərbaycanlılarının bir bayraq altında birləşdirilməsi üçün də şərait yaradılmış oldu. Məlumdur ki, Sovet imperiyası dövründə Azərbaycanda bu vacib məsələ ilə məşğul olmağa imkan verilməmiş, son onilliklər ərzində xarici ölkələrdə soydaşlarımızın sayının artmasına baxmayaraq Azərbaycan diasporu dağınıq halda mövcud olmuş, lobbi quruculuğu ilə ardıcıl və sistemli şəkildə məşğul olunmamış, bu sahədə böyük vaxt itkisinə yol verilmişdir. Məhz bu səbəbdən də müstəqil dövlətimizin xarici siyasətində Azərbaycan lobbisi problemi həll olunmalı ən vacib məsələlərdən biri hesab edilmişdir. Odur ki, ulu öndərimiz Heydər Əliyev çoxsaylı xarici səfərləri zamanı vaxt azlığına baxmayaraq həmin ölkələrdə yaşayan soydaşlarımızla səmimi və mehriban görüşlər keçirmiş, onların problemlərinə xüsusi diqqət və qayğı ilə yanaşmışdır. Bu görüşlər təkcə həmin ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız üçün deyil, dünya azərbaycanlılarının milli mənəvi həmrəyliyi məsələsində də son dərəcə önəmli hadisələrdəndir.

Azərbaycanın mühacirət tarixi əsasən XIX əsrin ilk onilliklərindən başlayır. Qafqazda çar Rusiyasının antimüsəlman və antitürk siyasəti regionda azərbaycanlı-türk əhalisinin üstün mövqeyinin zəiflədilməsinə yönəlmiş, 1905-1906, 1918-ci illərdə qanlı azərbaycanlı qırğınları ermənilər tərəfindən belə strateji və məkrli niyyətlərlə törədilmişdi. 1920-ci ildə ilk müstəqil Azərbaycan Cümhuriyyətinin süqutundan sonra mühacirətin növbəti mərhələsi başladı. 1930-cu illər və II dünya müharibəsindən sonrakı illərin mühacirəti qanlı rejim repressiyaları, siyasi qətlərlə bağlı idi və məcburi xarakter daşıyırdı.

Bu gün təxmini hesablamalara görə, Azərbaycan da daxil olmaqla, dünyanın 70-ə qədər ölkəsində 50 milyona yaxın azərbaycanlı yaşayır və onların 10 milyondan çoxu öz Vətənidən, tarixi-etnik torpaqlarından kənarında mühacir həyatı yaşamaqdadır. Göründüyü kimi bu kiçik rəqəm deyil və xaricdəki Azərbaycan diasporu haqqında

müəyyən qənaətlərə gəlməyə imkan verir. Təəssüflər olsun ki, xaricdə yaşayan soydaşlarımızla mədəni-mənəvi əlaqələr onilliklər boyu yox səviyyəsində, yaxud çox zəif olmuş, "kommunizm quruculuğu" dövrlərinin siyasi-ideoloji qadağaları bu əlaqələrin yaranması, güclənməsi və inkişaf etməsi yolunda siperə çevrilmişdir. Sovetlər birliyinin dağılması və Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini əldə etməsi bu sahənin də həyatına mühüm canlanma gətirdi. Baş verən global siyasi hadisələr, məlum havadarların açıq-aşkar yardımı ilə Ermənistanın Azərbaycana qarşı torpaq iddiaları, 20 yanvar, 26 fevral soyqırımları, ərazimizin 20% işğalı, 1 milyondan çox qardaş və bacılarımızın doğma yurdlarından didərgin düşməsi, keçən əsrin 80-ci illərinin sonlarından etibarən Azərbaycanın güclü informasiya blokadasına alınması, erməni lobbisinin əleyhimizə güclü və çoxşaxəli fəaliyyəti xaricdə yaşayan həmvətənlərimizin də ictimai fəallığının artması və onların xalqımızın istiqlal mücadiləsində yaxından iştirak etməsinə təkan verdi. Soydaşlarımızın bir qismi məhdud dərəcəlik səviyyəsindən çıxmağa və milli-siyasi yöndə təşkilatlanmağa başladılar. Hazırda azərbaycanlıların dünyanın bir çox ölkəsində 100-dən çox ictimai, milli-mədəni cəmiyyət və təşkilatları fəaliyyət göstərir.

Xaricdə yaşayan azərbaycanlıların problemlərinə həssaslıqla yanaşan, ömrü boyu Azərbaycan adının müqəddəsliyinə xidmət etmiş ümummilli liderimiz Heydər Əliyev birlik məsələsini günün ən vacib məsələsi sayaraq: "Azərbaycanın özündə də bu günümüzün, gələcəyimizin zamanətini birlikdir və bütün dünyada da soydaşlarımızın bir olması vacibdir", yaxud "dünyanın hər bir ölkəsində, hər bir şəhərində, guşəsində, kəndində yaşayan soydaşımız müstəqil dövlətimiz üçün, Azərbaycanın

Prezidenti kimi mənim üçün əziz vətəndaşımız, soydaşımız, həmvətənimizdir" kimi dəyərli ifadələr işlətməmişdir. Ulu öndərimiz Heydər Əliyevin dünya azərbaycanlılarını vahid məqsəd ətrafında birləşdirmək siyasəti Prezidentimiz cənab İlham Əliyev tərəfindən də uğurla davam etdirilir. Hər il dekabrın 31-də Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü münasibətilə Prezidentimizin Azərbaycan xalqına müraciəti, bu münasibətlə ölkəmizdə və xaricdə keçirilən tədbirlər xalqımızın özünüdərkli, mənəvi bağlılığı istiqamətində atılan ən mühüm addımdır. İndi istər daxilə, istərsə də xaricdə yaşayan soydaşlarımız arasında Azərbaycan dövlətçiliyinin varlığına və gələcəyinə inam, ümid yaranmış, onların tarixi Vətənlə əlaqələri genişlənərək ardıcıl xarakter almışdır. Bu isə həmvətənlərimizin təşkilatlanması, onların arasında ideya-mənəvi birliyin daha da möhkəmləndirilməsi, diaspor quruculuğu işinin müvəffəqiyyətlə həyata keçirilməsi baxımından çox böyük əhəmiyyətə malikdir.

Soydaşlarımızın tarixi Vətənlə əlaqələrinin daha da gücləndirilməsi istiqamətində atılan mühüm addımlardan biri də indiyə kimi keçirilmiş (2001, 2006, 2011) dünya azərbaycanlılarının qurultaylarıdır. Burada ünsiyyət və ideya mübadiləsi uğurla təşkilatlanmanın əsasını təşkil edir ki, bu imkanlardan da səmərəli istifadə olunur.

Bu gün müstəqil, azad Azərbaycan Respublikası 50 milyonluq bir millətin müqəddəs ümidgahına, pənah yerinə çevrilib və harada yaşamasından asılı olmayaraq əl-ələ verməli, tarixi haqqımız və milli nemətimiz olan Azərbaycan dövlətçiliyi uğrunda səfərbər olmalıyıq. Bunu tarix və tələyimiz tələb edir. Bayramınız mübarək!